

Oglasi, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novca predbrojbu, oglase itd. šalje se naputnicom ili položnicom pošt. štedionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odupišništvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše »Reklamacija«.

Čekovnog računa br. 847.849. Telefon tiskare br. 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

«Slogom rastu miće stvari, a nesloga sve pokvari». Narodna poslovica.

odgovorni urednik i izdavatelj Jerko J. Maholjša.

U nakladi tiskare Laginja i dr. u Puli olica Giulia 1.

Glavni suradnik prof. M. Mandić u Tratu.

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju nepodpisani ne tiskaju, a nefrankirani ne primaju.

Predplata za poštarinom stoji 10 K u obće, 5 K za seljake ili K 5—, odnosno K 2-50 na pol godine.

Izvan carevine više poštarina. Plaća i utužuje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h., za ostali 20 h., koji u Puli toli izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u »Tiskari Laginja i dr. Vika Giulia br. 1. kamo neka se naslovljuju sva pisma i predplat o

Govor zastup. dra. Laginje

prigodom razprave o promjeni poslovanja nekih ministarstva.

Dne 8. maja bila je u zastupničkoj kući u Beču na redu razprava o promjeni poslovanja nekih ministarstva u pogledu jednog diela njihove nadležnosti.

Vlada je predložila, da se prema Cesar-skoj naredbi od 21. novembra 1911. poslovi gradjenja velikih kanala izmedju Vile, Odre, Vltave i Dunava, prenesu od ministarstva trgovine na ministarstvo javnih radnja, a da se poslovi pospešivanja obrta i obrtne nauke prenesu od ministarstva javnih radnja na ministarstvo trgovine, drugi neki poslovi da predju opeta na ministarstvo za bogostvoje i nastava.

Nas zastupnik *Dr. Laginja*, došavši na red da govori pri toj razpravi, prihvatio je zgodu, da kao svi zastupnici našega naroda, i on razbistri *hrvatsko pitanje*. Govorio je u sjednici od 8. maja i u sljedećoj od 10 istog mjeseca.

Prvi dio njegovoga govora tiče se samo našega velikoga narodnog pitanja za združenje svih zemalja, kuda žive naš narod pod ovim Cesarom, na način, da se drugi narodi nebi imali mjesati u naša prava, ni u naša dohodke, ni u naše narodne potrebe i troškove za njih.

Drugi dio govora tiče se je baš samo-ga vladinog predloga, te je govornik istaknuo korist jednih a štetu i nepotrebnost drugih prenoša, što su predloženi za uzakonjenje. Tako je i on kao i drugi govornici, odobrio, da poslovi gradnje velikih kanala predju na ministarstvo javnih radnja, a usprotivio se je tomu, da se istomu ministarstvu poslovi za pospešivanje obrta i za obrtno naučanje (delavske škole itd.). Ministarstvo javnih radnja koje postoji tek od malo godina, liepo posluje u tom dielu svoje nadležnosti; škola je oduzimati mu to i dati ministarstvu trgovine, koje imajuje dosta brige za veliku industriju i za veliku trgovinu, ne ee se moći baviti, koliko je potrebno za pros-pjeih i nauku malog obrtnika i radnika.

Jos je razlagao kako zadjeva jedno mi-nistarstvo u drugo i kako neki poslovi, koji bi imali spadati pod ovo, spadaju pod ono ministarstvo.

Zato je nas zastupnik upozorio, da bi trebalo pregledati i preurediti pametnije djelokrug svih ministarstva, jer, kako je sada, nezna se pravo snaci ni pametnijih djelov.

Govor o hrvatskom pitanju.

Prvi dan bavio se je dr. Laginja, kako već rekossmo, samo našim narodnim poli-tičkim pitanjem. Govorio je dobru uru i po najprije hrvatski, onda njemački. Po-što je ovako:

Kad se baš radi o djelokrugu raznih ministarstva i po sreći sam došao na red,

da govorim, značilo bi zatamiti čuvstvo svojeg srca i onehajati svetu jednu duž-nost, kad nebih prihvatilo zgodu, da i ja rečem koju o životnom pitanju našega hrvatskoga naroda, o kojem se je ovih zadnjih dana toliko govorilo i u ovom za stupničkom domu i u delegacijama. Nepravica, koja se je učinila Hrvatskoj i Slavoniji obustavom ustavnih slobodina toliko je da mi zastupnici naroda odkuda god bili, ne ustanemo proti njoj svi i svagdje, gdje god nam se prilika daje. Mi smo svi jedno s narodom u Hrvatskoj i Slavoniji. Ovdje sjede zastupnici svega slovenskoga naroda, koji i po krvi i po zdravom programu za budućnost njihovu s nami Hrvati jednako čute. Ovdje su i zastupnici Dalmacije, koja i po nagodi od 1868 pripada k Banovini. Ovdje sjedimo i mi zastupnici hrvatskoga i slovenskoga naroda na Primorju, pak mi svi nemože-mo mukom zamuknuti na ono što se do-gadja u banovoj Hrvatskoj, niti možemo dozvoliti da se ono smatra kao samo do-maća stvar Ugarije. Nepravica tamo, je krivica i ovdje.

Hvala svima.

Govornik zahvaljuje svim Slavenima i drugim zastupnicima naroda, što su se nedavno tako živo zauzeli i u parlamentu i u delegaciji za hrvatsku i u opec južno-slavensku stvar. Osobito mu je drago, što su i Neslaveni ustvrdili, da je ujedi-njenje i boljak našeg naroda u veliko zna-menit za ciele našu državu, pače je jedan zastupnik naglasio baš da će Austrija ili morat rješiti to naše pitanje na pravedan način, ili da će propasti, ako mu se bude opirala.

Negda silno hvala, sada robstvo.

Govornik spominje, pače čita tri Cesar-ska pisma od g. 1848. i 1850., jedno na naš narod, jedno na one koji su bili pod banom, drugo na one, koji su bili pod vojničku krajinu, a trece na Srbe u Voj-vodini, kojim je obnovio čast svetog pa-trijara, davi ju Josipu Rajčiću, i potvr-dio izbor Stefana Supljika za narodnog vojevodu.

Ta su pisma puna hvale na naš narod, kako je branio Cesar-skoga kucu i njegove države. Sedam i više ministara podpisano je uz Cesara na tim pismima, koja su i stampana u starim knjigama državnih za-kona.

Ali to nisu bili mađjarski ministri. To je bilo onda!

A sada? Sada je tako, da je na pred-log mađjarskoga ministra-predsjednika ukinuto banstvo, imenovan komesar, koji vlada mimo sabora, i mimo zakona, sa-pinja slobodu štampe i govora, udruživa-nja i sastajanja.

A zašto sve to!

Zato jer se je doznalo, da su se Hrvat-i od stranke prava i od koalicije složili, da će jedni druge pomagati pri izborima za sabor, pak će tako izaci rećima, koja ee na hrvatskom saboru izjaviti, da neće posla s Mađjari, ako nedaju Hrvatskoj slobodu gospodarstvenu i finacijalnu. A to

značilo, po tumačenju mađjarskom, po-tresti temelj zajedništva države Ugarske!

Dakle zajedništvo s Ugarskom za Hrvat-e znamenuje njihovo robstvo u gospodarstvenom i finacijalnom pogledu.

To je mađjarsko tumačenje nagode od g. 1868. Radi te nakane naše bruce u Banovini, Mađjarski ministar-predsjednik daje obustaviti u Hrvatskoj i ono malo slobodine, što ju je tamo bilo!

To su glavne misli Laginjevog govora, kojeg je prvi dio svršio opazkom, da su Mađjari zaigrali posvema ono pouzdanje, koje su negda i Hrvati stranke prava imali u nje. Stranka prava još je u svom programu od g. 1894 naglasila, da bi *Hrvati mogli na temelju poseve ravnopravnosti imati skupnih poslova s Ugarskom*. Mjesto da se toga drže, Mađjari od god. 1868. ovamo, svakim nasiljem nastoje da i od Hrvatske stvore dio svojega Magyar-Orszaga. Ali će se previrati u računu.

Iz carevinskog vieća.

U Beču, dne 10. maja 1912.

Sablazan u parlamentu.

Ovoga cedna došlo je opet jednom u zastupničkoj kući carevinskoga vieća da sramotnih i sablaznijih izgreda. Ova put je dao povod izgredima izvještaj ve-riifikacijalnog odbora, koji je predložio da se odobri izbor njemačko-radikalnog zastupnika *F. Seidla*. U ime odbora iz-vestio je zast. *Stolzel* s predlogom, da se izbor odobri. Proti ustali su njemački so-cijal-demokrati koji su nastojali dokazati, da je taj izbor nepravilno i nezakonito proveden. U razpravu umjetase se i drugi zastupnici njemačkih stranaka te njemački socijalisti. Za silne buke dielili su s njemački zastupnici sa socijalistima najpogrd-nije naslove. Uzajamno rutenje i pogrdju-vanje trajalo je vrlo dugo i neprestano na-stojanje predsjednika da uzpostavi mir i red bijaše uzaludno.

Na koncu bijaše ipak izbor zastupniku *Seidla* odobren.

Izabran je također odbor, koji imade izreći negodovanje onim zastupnicima koji su za gornje vike i buke prekoračili grani-ce pristojnosti.

Promjena djelokruža ministarstva javnih radnja itd.

U sjednici od sriede došla je na raz-pravu vladina osnova o promjeni djelokruža ministarstva za javne radnje i mi-nistarstva trgovine.

Tečajeni razprave — i to za prvog čitanja — uzeo je rieč i ministar predsjednik *graf Stürgkh*, koji je nastojao opravdati predložene promjene i iste kući preporučio.

U razpravu posegnuo je također hrvat-ski zastupnik *istre Dr. Laginja*, koji je na uvodu podržao oštroj kritici današnji vladni sustav u Hrvatskoj. Svoj govor prekinuo je pod konac sjednice te ga je nastavio u sjednici od petka. Izvadak tog govora priobećujemo na prvom mjestu.

K predmetu govorili su jošte zastupnici *Miklas*, kršćanski-socijal te *Tušar* češki socijal demokrat, na što bijaše razprava zaključena.

Iza toga izabrani bijahu glavni govornici i to proti Mladoćeh prof. *Hrasky* a za njemački nacionalac *Glockner*. Konac-ne bijaše vladina osnova o promjeni djelokruža rečenih ministarstva upućena ustavnom odboru.

Izvjestaj pravosudnog odbora.

Nakon toga izvjestio je pravosudni od-bor u drugom čitanju o promjeni nekih ustanova u kaznenom zakonu i o reformi kaznenopravnog reda. Te reforme tieću se ponajpauče kazneno-pravnih ustanova, da se smije iz obiteljskih razloga pretrgati zatvor, što nebijase do sada u Austriji dozvoljeno. Nove ustanove idu također za tmi, da se dozvoli dati rok za nastup zatvora.

Na koncu sjednice priobeiko je izvjesti-telj odbora za podieljenje ukora zastupni-cima, koji se međusobno izgrdiše u pred-zadnjoj sjednici, da su segrdioci u samom odboru izravnali.

Pitanje talijanskog svenčičištva

U proradnom odboru, kojemu bijaše otkazana vladina osnova o ustrojenju ta-lijanske pravne fakultete u Beču, prihva-ćen je i proveden predlog, da se to pita-nje doznači posebnom pododboru.

I tako je pitanje o ustrojenju talijanske pravne fakultete sretno prispjeo u prorad-nički odbor, gdje ee stalno prilično dugo spavati!

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Radi sutrašnjeg blagdana Iz-dali smo naš list danas poslije podne.

Nestalo štrajka u Puli. Kako smo već u zadnjem broju javili, pokušani sre-ćobit štrajk u Puli prošlog četvrtka i petka posvema se izjalovio, te se štrajkujući rad-nici u slobodu povratise na rad. Tramvaj-ski namjestnici pak nastavise štrajkovali i nadalje. Nu direkcija tramvoja prekinula je jednim mahom i taj štrajk tako, što je tramvajima poručila, nakon što su svi pregovori ostali bezuspješni, da s njima kao cjelinom neće više pregovarati, nego samo s pojedincima, te ako koji od njih ima kakvu tegobu ili pritužbu neka se prijavi i s takovim ee pregovarati. Ujedno je uprava tramvoja poručila, da je sprema-na uzeti 35 njih od 54 natrag u posao, a dakako samo one koje ona izabere. I tako je i taj spor tramviera svršio pod-punim flaskom dapače velikim porazom jer nisu dobili ni ono što im je uprava u početku spora davala. Svršetak tram-vajskog štrajka imala bi biti za ovdješnje socijaliste od velike poudke, kako se ne smije na lahku ruku izrati štrajka a još manje onako lahkoumno proglašivati još generalni štrajk. Sav ovaj u početku ne-

Poziv

Gospodarsko trg. društvo u Kastvu obdružavati će dne 27. maja t. g. u 3 s. za podne u društvenim prostorijama u Spinićima br. 89 svoju treću redovitu glavnu skupštinu sa sljedećim dnevnim redom:

1. Pročitane zapisnika posljednje glavne skupštine.
2. Izvještaj upravnog odbora.
3. Izvještaj nadzornog odbora.
4. Odobrenje zaključnog računa za 1911.
5. Izbor jednog člana upravnog odbora.
6. Razni predlozi.

Kastav—Spinići dne 14. maja 1912.
Odbor.

Raspis jeftimbe.

Ovlašteni od općinskog zastupstva u sjednici od 27.XII.1911. potpisano ovime raspisuje

javnu jeftimbu

za prodaju općinskog zemljišta označenog česticom 132 u Baski. Zemljište leži neposredno kod brodograđilišta a uz morskou obalu u luci suprot kupališta i mjeri popriječno 1170m². To je zemljište parcelovano u tri dijela. Od ovih prvi (oko 150 m²) prodati će se napose, a ostala dva (oko 480 odnosno 540 m²), jer sačinjavaju jednu citelinu mogu se kupiti i zajedno i svaki napose. Zemljište se prodaje u gradjevne svrhe. Izključna je cijena 7 Kr. m². Jeftimba će biti u općinskom Uredu u Baski, dne 23. V. 1912. od 10 do 12 sati prije podne.

OPĆINSKO POGLAVARSTVO BASKA.
dne 23. III. 1912.
Načelnik: B. Kaftančić.

Reštauracija

„Narodni Dom“ u Puli
izdaje se u najam.
Poblize upute i uvjete daje gosp.
Grga Basletić,
kavara „Narodni Dom“, Pala.

Petrove kapljice.
Dorvolom via. kr. zem. vlade stavljam u promet lijek najnoviji i po ljecničkimi stručnjacima prokulan protiv svih bolestima: želudca, crijeva, jetara, bubrega i slezena. Sastavljen je od samih svježih sokova, biljka korenja, te se preporuča svakome, koji boluje od slabih probave, raznih boli i grčeva želuca i u crijevima. Pomaže svakom u protiv slabijih probavi, mučnini, kromćenom kataru želudca i crijeva. Uniruje tvrde i okrepluje cijeli organizam.

FR. ŠULLER-A
ZAGREB, Vlaška ulica.

FR. ŠULLER-A
ZAGREB, Vlaška ulica.

ANT. SPLJET
NAPAVEĆA DALMAT. ZLATARJA
SPLJET
Svjetlo i toplina

Agente ili mjestne zastupnike za prodaju najboljeg Liptovca (Liptauer) traži u svim većim gradovima Monarhije. Prva Bos. Herceg. tvornica ovdje: sira, Travnik — Bosna.

Ivan Novak, knjigoveža u Pazinu, traži za knjigovežarski zapan naučnika.

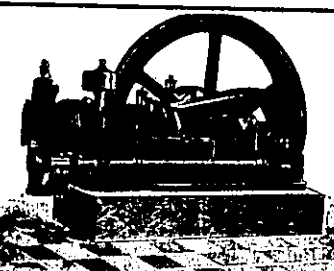
Traži se prodavačica vješta u trgovini delikatesa. Uputiti se kod A. Sillich, Riva del Mercato br. 1.

PEKARNA
LJUDEVIT DEKLEVA
Via Campo Marzio br. 5 — Podružnica Via Sissano 14.
Prodaja svježeg kruha tri puta na dan.
Direktna poslužba u dom i u javne lokale.
Prodaja svakovrstnog brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni.
Poslužba brza i točna.

Ljekarnika A. THIERRY-a balsam
Jedino pravi sa zelenom duvnom kao zaštitna marka. Zelenom zaštićeno.
Svako patvaranje, oponašanje i preprodaja drugih balzama sa zavaravajućom markom progono se kazeno po sudu i strogo kazni. — Djeluje sigurno, ljekovito kod svih bolesti organa dišala, kašlja, izbacivanja proklesli, katarata grla, prsobolja, bolesti pluća, posebno kod influence, bolesti želudca, upale jetara i slezene, pomanjkanje stolice, zubobolje i nstnih bolesti, ljecuje zglobova, opekline, kožnih bolesti itd. 12,2 ili 6,1 ili 1 vel. posudima boca K 3.60

Thierry-eva cenfifolijska mast
sjegurna i stalna ljekovitog djelovanja kod rana, otekline, ozleđa, upala, abscesa odstranjuje sva strana tijela, koja su došla u tijelo pa često podrobnost operacije, koje su sa bolima skopčane, ljekovita kod još tako starih rana, 2 posude stjeje K 3.60.

Izvor: Ljekarna „K Anđela Uvaru“ A. THIERRY-a u PREGRAĐU, Hrvatska. — Dobiva se u svim većim ljekarnama. Na veliko u ljekarna. drogerijama.

NAJBOLJI NAMJESTAJI SNAGE
kao motore na naftu sustava DIESEL, najnovije ležace konstrukcije, prometni (frakvili po konjskoj sili na uru 10, hel. viš, motore na plin (gas), benzin, žesta, kameno ulje za obrtničke, poljedjeljske i električne namjestaje snage, dalje namjestaje na mešavi plin proizvajda:

DRAŽDANSKA TVORNICI MOTORA
na plin a. d.
(A. G. Dresdner Gasmotorenfabrik vormals RIERTZ HILLE, DRESDEN)
najveća specialna tvornica Evrope

Glavno i isključivo zastupstvo, kamo sve upite upravljati valja:
Tehnička poslovnica:
EMANUEL I OSKAR KRAUS,
TRST, Via San Nicolo 2/b.
Dobivaju se potpune opreme za obrtničke i industrijalna poduzeća.
Cijenik na zahtjev bezplatno i bez poštarine.
Dopisivanje: hrvatski, slovenski, talijanski i njemački.

Objava.
Nova tvornica soda-vođe
Julij Cuzzi - Pula
via Carduzzi 5, kod Arene.
Sasina na novo uređjena po najnovijim i higijeničnim propisima, proizvađa napitke iz pravog, naravnog soka slatkog voća (malina, naranča, limuna). Preporuča svoje proizvode, koji su samo prve vrste. — Doprema automobilom.

Veliki izbor gotovih odijela i lakih ogrtača za gospodu i djecu. - - Moderna sukna. - Radnja točna. - - Najpovoljnije cijene. -
IGNAZIO STEINER, PULA
PIAZZA FORO.
GORICA TRST
Krojačnica prvoga reda.

Austro-hrvatsko
parobrodarsko društvo na dionice u Puntu.
Ravnateljstvo u Puntu.
Vlasito odpravnistvo na Bleoi, Riva Cristoforo Colombo.
Plovitbeni red
vrjedni od 1. travnja 1912. do opoziva.
Pruga: Punit-Rijeka.

Swaki dan	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Swaki dan
prije podne				po podne
5.—	odl.	VPUNAT	dol.	4.50
5.15	dol.	Krk	odl.	4.35
5.25	odl.	„	dol.	4.25
6.15	dol.	Glavotok	odl.	3.40
6.20	odl.	„	dol.	3.35
6.50	„	Malinska	odl.	3.0
7.—	odl.	„	dol.	2.5
7.45	dol.	Omišalj	odl.	2.10
7.50	odl.	„	dol.	2.—
8.45	dol.	RJEKA	odl.	12.55

Uvjeto pristajanje u Rijekama i Torkolama.

Pruga: Baška-Punit-Rijeka.

Swaki Utorak Četvrtak Subota Srijedni	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Swaki Utorak Četvrtak Subota Srijedni
prije podne				po podne
3.45	odl.	Baška	dol.	6.10
4.45	dol.	Punit	dol.	6.—
5.—	odl.	„	dol.	4.50
8.45	dol.	Rijeka	odl.	12.55

Uvjeto pristajanje u Staroj Baski.

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Lovran-Rab

Swaku Srijedu Subotu	POSTAJA	Swaku Srijedu Subotu	
prije podne		po podne	
7.25	VRJEKA	7.20	9.—
8.10	Opatija	6.45	8.25
8.20	„	6.35	8.15
8.35	Lovran	6.20	8.—
8.40	„	6.10	7.50
12.30	Rab	2.30	4.—

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Lovran-Lošinjvelli

Swaki Nedjelj.	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Swaki Nedjelj.
prije podne				po podne
7.35	odl.	Rijeka	dol.	9.20
8.10	dol.	Opatija	odl.	8.45
8.20	odl.	„	dol.	8.35
8.35	dol.	Lovran	odl.	8.15
8.40	odl.	„	dol.	8.10
1.25	dol.	LOŠINJVELI	odl.	3.30

Uvjeto pristajanje u Malomlošnju luka sv. Martin.

Pruga: Rijeka-Nerezine.

Poned.	Četvrt.	Postaje	Utorak	Petak
prije podne			po podne	po podne
10.15	7.35	VRJEKA	6.—	5.—
10.50	8.10	Opatija	4.25	4.25
11.—	8.30	„	4.15	4.15
12.20	9.40	Beli	3.55	3.55
12.30	9.50	„	3.45	3.45
1.20	10.40	Merag	1.55	1.55
1.50	10.50	„	1.45	1.45
2.10	11.30	Erk	1.05	1.05
2.20	11.40	„	12.55	12.55

Uvjeto pristajanje u Puntu i St. Baski

Pruga: Vrbnik-Sv. Marak-Šilo-Crikvenica

Swaki dan	Odl. i Dol.	POSTAJE	Dol. i Odl.	Swaki dan
prije podne				po podne
4.45	odl.	Vrbnik	dol.	4.30
4.50	dol.	Sv. Marak	odl.	4.15
5.30	dol.	Šilo	dol.	4.10
5.40	dol.	„	dol.	3.30
6.—	dol.	Crikvenica	odl.	3.—

Pruga Crikvenica-Rijeka.
Swaki Utorak
12.45 pr. p. o. Crikvenica dol. 2.45 pr. p. o.
pr. p. dol. Rijeka 3.31 odl. 12.45 po p.